

غزه: ۸۰۰ روز نسل‌کشی

الله نور آسمان‌ها و زمین است. مثل نور او همچون چاهکی است که در آن چراغی باشد؛ آن چراغ در شیشه‌ای است، شیشه‌ای انگار ستاره‌ای درخشان؛ از درخت مبارک زیتونی افروخته شده، نه شرقی و نه غربی، روغنش تقریباً خودبه‌خود می‌درخشد حتی اگر آتشی به آن نرسیده باشد. و بر فراز نور. — قرآن کریم، سوره نور ۲۴:۳۵

در بلندترین و تاریک‌ترین شبی که جهان از سال ۱۹۴۵ به خود دیده، دو میلیون جان در غزه آن چراغ شدند.

دقیقاً به مدت هشتصد روز، آسمان غزه پر از آتش بوده است. هشتصد شب، زمین با دویست هزار تن مواد منفجره لرزیده است. هشتصد سپیده‌دم، وزرا جلوی دوربین و بی‌هیچ شرمی تکرار کرده‌اند که حتی یک دانه گندم، یک قطره دارو، یک لیتر سوخت اجازه ورود به دو میلیون انسان را نخواهد یافت.

و با این حال، نور خاموش نشد.

معیاری تازه برای رنج بشری

در تمام دوران پس از ۱۹۴۵، هیچ جمعیت غیرنظامی روی زمین به ترکیبی مشابه از مدت زمان طولانی، شدت بالا و محرومیت عمدی مانند آنچه ۲/۳ میلیون نفر به‌دام‌افتاده در نوار غزه بین اکتبر ۲۰۲۳ تا دسامبر ۲۰۲۵ تجربه کردند، دچار نشده است.

- ۸۰۰ روز پی‌پی محاصره کامل یا تقریباً کامل
- بیش از ۲۰۰٬۰۰۰ تن بمب ریخته‌شده (معادل پانزده بمب اتمی اندازه هیروشیما)
- ۸۰٪ از تمام خانه‌ها نابود یا به‌شدت آسیب‌دیده
- قحطی دست‌ساز بشر که در چندین استان به مرحله ۵ IPC (فاجعه‌بار) رسید
- گرسنه نگاه داشتن عمدی و علنی کل یک جمعیت غیرنظامی به‌عنوان روش جنگ
- نابودی تقریباً کامل نظام‌های بهداشت، آب، فاضلاب و آموزش

بر اساس همه معیارهای سازمان ملل، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و دیوان کیفری بین‌المللی، غزه صرفاً یک «بحران انسانی» را از سر نگذرانده؛ بلکه در معرض شرایطی قرار گرفته که مرزهای بقای انسانی را تا نهایت ممکن به عقب رانده است.

و با این حال، برخلاف هر پیش‌بینی عقلانی، اکثریت قریب به اتفاق هنوز زنده‌اند. همین واقعیت به‌تنهایی یکی از آرام‌ترین معجزات قرن ماست.

نور بر فراز نور

تمام پیش‌بینی‌های قحطی، تمام شبیه‌سازی‌های بهداشت عمومی، تمام جداول مرگبار برنامه جهانی غذا و IPC یک چیز می‌گفتند: در این سطح از محرومیت کالری که این قدر طولانی بر کل یک جمعیت بدون نظام درمانی و بدون آب سالم ادامه یابد، مرگ‌ومیر باید به سطوح فاجعه‌بار و پایان‌دهنده جامعه می‌رسید. نرسید. نه چون رنج اغراق‌شده بود؛ بلکه چون رنج بدتر از چیزی بود که مدل‌ها می‌توانستند تصور کنند. اما مدل‌ها مردمی را حساب نکرده بودند که با آرامش و یقینی نشکستنی تصمیم گرفتند خود وجودشان مقاومت باشد.

- مادری که چهار روز چیزی نخورده بود، باز هم در پستانش شیر برای نوزادش یافت و زندگی را به جلو منتقل کرد در حالی که بدن خودش خودش را می‌خورد.
- جراحی که مجبور شد پای کودک شش‌ساله را با چاقوی آشپزخانه و نور گوشی موبایل قطع کند، بارها زمزمه کرد «شجاعی تو عزیزم» تا گریه‌های کودک تنها بی‌حس‌کننده موجود شود.
- بیست غریبه در یک چادر که یک قوطی لوبیا را تقسیم کردند، هر کس یک قاشق گرفت تا بچه‌ها دو قاشق دوم را بخورند.
- پیرمردی در بیت‌لاهی که پس از سومین بار بمباران خانه‌اش، دانه‌های گوجه‌فرنگی را در دهانه یک گلوله کاشت چون «باید قبل از مرگ من چیزی سبز اینجا بروید».
- نوجوانی که مادر بزرگ فلجش را ۱۴ کیلومتر روی پشتش حمل کرد و برایش از دریا قصه گفت تا در راه امیدش را از دست ندهد.

این‌ها استثنای قهرمانانه نبودند. قاعده بودند.

چارچوب حقوقی: نقض همزمان سه رژیم حقوقی

هر سه رژیم حقوقی زیر به صورت روزانه و بیش از دو سال نقض شده‌اند.

کنوانسیون چهارم ژنو (۱۹۴۹) – حمایت از غیرنظامیان در زمان جنگ

- ماده ۲۳: الزام به اجازه عبور آزاد مواد غذایی، دارو و لباس برای کودکان، زنان باردار و مادران – از ۹ اکتبر ۲۰۲۳ به بعد نقض شد.
- ماده ۵۵: قدرت اشغالگر باید غذا و دارو را «تا حد نهایت امکاناتش» تأمین کند – حتی پس از احکام دیوان بین‌المللی دادگستری و دیوان عالی اسرائیل در سال ۲۰۲۱ که کنترل مؤثر بر غزه را تأیید کردند، به طور مستمر نقض شد.
- ماده ۵۶: وظیفه حفظ خدمات پزشکی و بیمارستان‌ها – با هدف‌گیری سیستماتیک تمام بیمارستان‌های شمال غزه و محرومیت عمدی از سوخت، اکسیژن و دارو نقض شد.
- ماده ۳۳: ممنوعیت مجازات جمعی – با اظهارات علنی صریح («محاصره کامل»، «نه برق، نه غذا، نه سوخت») و سیاست مداوم محدودسازی کالری نقض شد.

کنوانسیون پیشگیری و مجازات جنایت نسل‌کشی (۱۹۴۸)

دیوان بین‌المللی دادگستری (ژانویه و مه ۲۰۲۴، ژوئیه ۲۰۲۵ تدابیر موقت؛ اکتبر ۲۰۲۵ نظر مشورتی) ابتدا «خطر محتمل» و سپس «خطر جدی» نسل‌کشی را احراز کرد. تا دسامبر ۲۰۲۵، دادستان دیوان کیفری بین‌المللی رسماً برای نتانیاهو و گالانت به اتهام زیر درخواست حکم جلب کرد:

- ماده دوم (ج): «ایجاد عمدی شرایط زندگی که هدفش نابودی جسمی گروه باشد» از طریق گرسنگی، محرومیت از آب، تخریب فاضلاب و ممانعت از مراقبت پزشکی.

شواهد پشتیبان شامل اظهارات کابینه‌ای در سطح کابینه («حیوانات انسانی»، «حتی یک دانه گندم»، «غزه را محو کنید»)، پایین نگه داشتن مداوم کالری زیر آستانه بقا، و نابودی همه وسایل تولید غذا (قایق‌های ماهیگیری، گلخانه‌ها، نانواپی‌ها، زمین‌های کشاورزی).

حقوق بشردوستانه بین‌المللی عرفی (قواعد ۵۳-۵۶، مطالعه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ)

- قاعده ۵۳: گرسنه کردن غیرنظامیان به‌عنوان روش جنگ ممنوع است.
- قاعده ۵۴: حمله به اشیاء ضروری برای بقای غیرنظامیان (تأسیسات آب، مواد غذایی، مناطق کشاورزی، بیمارستان‌ها) ممنوع است.
- قاعده ۵۵: طرفین باید عبور سریع و بدون مانع کمک‌های بشردوستانه را اجازه داده و تسهیل کنند.

شرایط واقعی: گزارش لحظه‌به‌لحظه نابودی آرام

آن را «محاصره کامل» نامیدند. آن را «فشار» نامیدند. مردم را «حیوانات انسانی» خواندند و بی‌پرده اعلام کردند حتی یک دانه گندم عبور نخواهد کرد.

مرحله اول – اکتبر ۲۰۲۳ تا فوریه ۲۰۲۴: «محاصره کامل»

اعلامیه گلانت در ۹ اکتبر به‌طور تحت‌اللفظی اجرا شد. هفته‌ها هیچ کامیونی وارد نشد. کالری روزانه به ۳۰۰-۶۰۰ کیلوکالری رسید. اولین مرگ‌های مستند ناشی از گرسنگی در دسامبر ۲۰۲۳ ثبت شد.

مرحله دوم – مارس تا مه ۲۰۲۵: «بستن کامل»

پس از فروپاشی آتش‌بس ژانویه، سموتریچ و بن‌گوبر یازده هفته تمام گذرگاه‌ها را بستند. آرد آژانس امدادرسانی تمام شد. مادران شیر خشک را با آب آلوده رقیق کردند. اولین گور دسته‌جمعی کودکان لاغر در بیمارستان کمال عدوان کشف شد.

مرحله سوم – ژوئن تا سپتامبر ۲۰۲۵: اعلام قحطی

مرحله ۵ IPC در استان غزه اعلام شد (اوت ۲۰۲۵). میانگین کاهش وزن به ۲۲٪ جرم بدن رسید. دنده‌های کودکان در هر خیابان دیده می‌شد. کمک‌های هوایی – تنها «امدادی» که اسرائیل اجازه داد – بیشتر آدم کشتند تا سیر کردند.

مرحله چهارم – اکتبر تا دسامبر ۲۰۲۵: آتش‌بسی که نبود

توافق اکتبر ۲۰۲۵ وعده ۶۰۰ کامیون در روز داد. میانگین واقعی ۱۲۰-۱۸۰ کامیون. گذرگاه رفح بیشتر روزها بسته بود. کمبود سوخت بیمارستان‌ها را مجبور کرد انتخاب کنند کدام انکوباتور روشن بماند. تا دسامبر، ۱۰۰٪ جمعیت همچنان در مرحله ۳ یا بالاتر IPC بودند.

حساب و کتاب والدینی

علم سوءتغذیه بی‌رحم است: کودکان زیر پنج سال آسیب‌پذیرترین‌اند. اما والدین غزه این را می‌دانند. پس تنها کاری که می‌توانند می‌کنند این است که خودشان غذا نخورند.

نظرسنجی پشت نظرسنجی (لانست ۲۰۲۵، یونیسف ۲۰۲۵، نظارت ۲۰۲۴-۲۰۲۵ WHO) یک الگو را ثبت می‌کند: ۷۰-۹۰٪ بزرگسالان کاملاً غذا را کنار می‌گذارند تا فرزندانشان یک لقمه برنج بیشتر یا یک جرعه شیر خشک رقیق‌شده بخورند. مادران با دنده‌های بیرون‌زده به نوزادانشان شیر می‌دهند و سوءتغذیه را پیش از اولین غذای جامد به کودک منتقل می‌کنند.

نتیجه یک وارونگی دل‌خراش است: کودکان غزه به‌طور متوسط کمتر از والدینشان وزن از دست داده‌اند، چون والدین انتخاب کرده‌اند هر روز کمی بمیرند تا فرزندانشان کمی بیشتر زنده بمانند.

کابوس پزشکی که هیچ‌کس نباید تصور کند

جراحان غزه هزاران قطع عضو - بسیاری روی کودکان - بدون بی‌حسی، بدون مسکن، گاهی فقط با نور گوشی و تیغ کند جوشانده‌شده در آب باران انجام داده‌اند.

- دختر چهارساله با ۵۰٪ سوختگی که گوشت مرده‌اش در حالی که «مامان» فریاد می‌زند کنده می‌شود تا از درد بیهوش شود.
 - پسر شش‌ساله‌ای که استخوان ران له‌شده‌اش در بیداری کامل اره می‌شود، دست جراح را می‌فشارد و زمزمه می‌کند «چرا این قدر درد داره؟»
 - دختران نوجوان که سزارین را در حالی که بستگانشان نگاهشان داشته‌اند تحمل می‌کنند چون کتامین تمام شده.
- هر پزشکی که از ۲۰۲۳ در غزه کار کرده همان کابوس تکراری را توصیف می‌کند: لحظه‌ای که می‌فهمد باید کودک فریادزنی را ببرد و هیچ چیز برای تسکین درد ندارد. بسیاری خواب را ترک کرده‌اند؛ بعضی کلاً حرف زدن را.

چگونه هنوز زنده‌اند؟ کالبدشکافی یک معجزه

برخلاف همه پیش‌بینی‌های مدل‌های بهداشت عمومی، غزه هنوز فروپاشی جمعیتی کامل را تجربه نکرده است. چند عامل این بقای غیرمحتمل را توضیح می‌دهند:

1. **همبستگی اجتماعی خارق‌العاده** خانواده‌ها آخرین خرده‌ها را جمع کردند، همسایه‌ها یک قوطی تن ماهی را بین بیست نفر تقسیم کردند، غریبه‌ها سالمندان را در راهپیمایی‌های اجباری روی پشتشان حمل کردند.
2. **مکانیسم‌های بقای بدوی** خوردن علوفه حیوانات، جوشاندن علف و برگ، تقطیر آب دریا با هیزم خانه‌های ویران، جراحی با نور گوشی.
3. **امتناع سرسختانه از ترک** با وجود دستورهای تخلیه که در دوره‌های مختلف ۸۵٪ نوار را دربرگرفت، اکثر مردم ماندند - بخشی چون جایی امن نبود، بخشی چون رفتن یعنی آوارگی دائمی.

پزشکان غزه بارها جمعیت را «زنده‌مردگان» توصیف می‌کنند - زنده، اما به‌سختی.

خاتمه: حکمی که در بدن‌های نفس‌کش نوشته شده

اینکه دو میلیون انسان – معلم، شاعر، کودکی که تازه راه رفتن می‌آموزد، مادر بزرگی که از همه جنگ‌های قبلی جان به در برده – در ۱۲ دسامبر ۲۰۲۵ هنوز نفس می‌کشند، اثبات انسانی بودن این سیاست نیست.

بلکه اثبات این است که برخی اشکال استقامت انسانی قوی‌تر از ماشین‌هایی هستند که برای پایان دادن به آن‌ها طراحی شده‌اند.

آن‌ها هنوز اینجا هستند. هنوز زنده‌اند. و هر نفسی که می‌کشند یک کیفرخواست است.